

पूर्वांचल

Purwanchal National Daily

◆ वर्ष : २७ ◆ अद्वक : १४१ ◆ पृष्ठ ४ ◆ बिरामोड ◆ विसं २०७८ चैत २५ गते शुक्रबार (Friday, April 8. 2022) नेपाल सम्वत् १९८२ Web : www.purwanchaldaily.com ◆ मूल्य रु : ५/- भारतमा भार. : ४/-

२०% जनसंख्या

मात्र स्वास्थ्य बीमामा

काठमाडौं, चैत २४। स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर र जनचेतना अभावको कारणले स्वास्थ्य बीमातर्फ सर्वसाधारणको आकर्षण बढन नसकेको बताइएको छ।

स्वास्थ्य बीमा बोर्डले विहीनवार आयोजना गरेको अन्तर्राष्ट्रियामा बोर्डका कार्यकारी निर्देशक डा. दामोदर बसालले स्वास्थ्य सेवा गुणस्तर, जनचेतना कमी र जनसाधारणको अभावले स्वास्थ्य बीमा प्रभावकारी हुन नसकेको बताए।

उनका अनुसार वि.सं. २०७८मा कैलाली जिल्लावाट सञ्चालन भएको स्वास्थ्य बीमा अहिलेसम्पर्क ५३ लाख चार हजार २७० जनाले मात्र गरेका छन्। अर्थात् कूल जनसंख्याको २०.०३ प्रतिशत जनसंख्याले मात्र बीमा गरेका छन्। तीमध्ये २० लाख ८९ हजार ५ सय ९९ जना अर्थात् (३९.३५ प्रतिशत)ले मात्र बीमा सेवा लिएका छन्। बीमितमध्ये ७० प्रतिशतले मात्र नीकरण गरेका पाइएको छ।

अन्य देशको तुलनामा हामीले पनि स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा अगाडि बढाएका छौं। जापान, कोरियालगायत देशमा स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा अगाडि बढेको छ- उनले भने- हामीले सोचेजस्तो रूपमा कार्यक्रमलाई लैजान सकेका छैनौं।

उनले कोरोना भाइरसको कारणले पनि स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा अगाडि बढाएका छौं। जापान, कोरियालगायत देशमा स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा अगाडि बढेको छ- उनले भने- हामीले सोचेजस्तो रूपमा कार्यक्रमलाई लैजान सकेका छैनौं।

जापानका कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा अगाडि बढाएका छौं। जापान, कोरियालगायत देशमा स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा अगाडि बढेको छ- उनले भने- हामीले सोचेजस्तो रूपमा कार्यक्रमलाई लैजान सकेका छैनौं।

स्वास्थ्य संसाधाको रूपमा बोर्डलाई लैजानका लागि सरकारसंग ३७२ जनाको स्क्रीनकृत दरबन्धी माग गरेको छ। तीन हजार ४०० रुपैयाको वापिक बीमा गरेवापत एक लाख बराबरको स्वास्थ्य उपचार उपलब्ध छन्। बोर्डले ४४१ सरकारी र निजी अस्पतालसँग बीमा गरेवापतको स्वास्थ्य उपचारका लागि सम्झौता गरेको छ। बोर्डले बीमा कार्यक्रममार्फत अति गरीब, ७० वर्ष (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

जबरजस्ती करणी आरोपमा पकाउ

मोरड, चैत २४। ४८ वर्षीया महिलालाई जबरजस्ती करणी गरेको अभियोगमा बालबाटी नगरपालिका-११ लक्ष्मीमार्ग मिलन चोक बस्ते ४५ वर्षीय कुलबहादुर बिकलाई बुधवारसँग

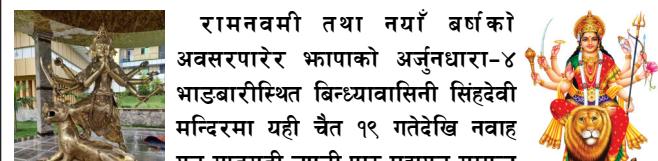
प्रहरीले पकाउ गरेको छ। बिकले ती महिलालाई जबरजस्ती करणी गरेको भन्ने खबर प्राप्त हुनाथार प्रहरी चौकी डाँगीहाट भाउनेवाट खटिएको प्रहरीले उनलाई पकाउ गरेको छ।

डाक्टर आउनेबारेको सूचना

डा. विकास जैशी
MBBS, MD, DM Hepatology (NAMS)
वरिष्ठ लिप्तर
(कलेजो, पेट, ग्यांग्रेटिक, अल्सर, जिहिल, हेपटाइटिस रोग विशेषज्ञ)
बाँकी अस्पताल काठमाडौंबाट यही चैत २०७ गते आइतबार आउँदै हुनुहुन्छ।

कान्फर्ड हस्पिटल प्रा. लि.
सम्पर्क : बिरामोड, भापा (फोन नं. : ०२-४३३६९६, ५३३८०७)

सम्पूर्ण ईर्घ्यानुरागी महानुगावहरुलाई हार्दिक निमन्त्रणा

रामनवमी तथा नयाँ बर्षाको अवसरपारेर भापाको अर्जुनधारा-४ भाडबारारिस्थित बिन्ध्यावासिनी सिंहदेवी मन्दिरमा यही चैत १९ गतेदेखि नवाह यज्ञ सप्तसती चण्डी पाठ महायज्ञ सम्पन्न गर्ने कार्यक्रम साथै श्री रामचरित्रा मानसको संर्गीन मर्यादा रामाचार्य प्रब्रह्म आशुरोत्थ खनालज्यु तथा उपावाचक किरण चापाङ्गाईको मुदारविन्दवाट कथा वाचन श्रवण गरी राधा कृष्ण मन्दिर निरन्तरता, अक्षयकृष्णको निरन्तरता, धन्याच्चवल दान साथै योगमाया देवीको भव्य प्राण प्रतिष्ठाका साथै बहुत विकास गर्ने कार्यक्रम अन्तर्नात यही मिति २०७८ चैत २५ गतेका दिन विहान ७ बजे बीएण्डसी हस्पिटलको प्राद्युम्नावाट बाजागाजी साथै भाँकीका साथ योगमाया देवीको शोभा यात्रा गरी बिन्ध्यावासिनी सिंहदेवी मन्दिर परिसरमा प्राण प्रतिष्ठा गरिने भएकोले उत्त शोभायात्रामा सरिक भइदिनुहुन सम्पूर्ण धर्मानुषारी महानुभावहरुमा हार्दिक निमन्त्रणा गर्दछौं।

श्री बिन्ध्यावासिनी सिंहदेवी मन्दिर परिवार

अर्जुनधारा नपा-४, भाडबाटी (भापा)

भापाका ५१ वटा मतदानस्थल अतिसंवेदनशील

अझै बुझाएन्न हतियार

नरेन्द्र ढकाल

बिरामोड, चैत २४। इजाजत प्राप्त हातहतियार बुझाउन जिल्ला प्रशासन कार्यालय भापाले निर्देशन दिए पनि कसैले हतियार नवुकाएको प्रहरीले जनाएको छ।

आगामी वैशाख ३० गते हुने स्थानीय तहको निवाचनलाई शान्तिपूर्ण र भयरहीत वातावरणमा सम्पन्न गर्ने इजाजत प्राप्त सबै हातहतियार बुझाउन प्रशासनले निर्देशन दिएको थिए।

प्रशासनले गत चैत ८ गते एक सुचना जारी गर्दै १५ दिनभित्र आ-आपानो नाजिकको प्रहरी कार्यालयमा हातहतियार बुझाउन सार्वजनिक रूपमा सूचना प्रकाशित गरेको थिए।

भापाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी छाविलाल रिजालले १५ दिनभित्रमा हातहतियार बुझाउन आग्रह गरेपनि प्रहरी समझ कसैले हतियार नवुकाएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा हातहतियार बुझाउन सार्वजनिक रूपमा सूचना प्रकाशित गरेको थिए।

प्रहरी कार्यालयमा हातहतियार सुरक्षित राखिन्ने र निवाचन सम्पन्न भएपछ चात सम्बन्धित धनीलाई नै फिर्ता गरिने बताइए पनि कसैले हतियार नवुकाएको प्रहरी कार्यालयको विषयमा विवरण संकलनको काम शुरू भएको प्रमुख जिल्ला अधिकारी रिजालले पूर्वांचललाई जानकारी दिए।

यसैवैच स्थानीय तहको निवाचन शान्तिपूर्ण र भयरहीत ढह्ले सम्पन्न गर्ने प्रमुख जिल्ला अधिकारी रिजालले सुरक्षा निकायसंग समन्वय गरेर मतदान

महिलाको सहभागिता

बढाउने दलहरूको प्रतिबद्धता

बिरामोड, चैत २४। स्थानीय तहको निवाचन नाजिकैसैरी भापामा निवाचन सम्बन्धी गतिविधिले तीव्रता पाएको छ।

निवाचनमा महिलाको सहभागिताको विषयलाई (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

स्थलहरूको निरीक्षण र अनुगमन गरेको जानकारी दिए।

जिल्लाका ७५ पालिकामा रहेका २८६ निवाचन स्थल र ७५५ केन्द्रलाई व्यवस्थित र सुरक्षित बनाउने उद्देश्यले अनुगमन गर्न थालिएको उनले बताए। उनका (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

बालबालिकाको सवालमा राजनीतिक दल संवेदनशील

बिरामोड, चैत २४। भापाको बिरामोडमा आयोजित स्थानीय निवाचनको सन्दर्भमा बालबालिकाका सवालहरू विषयक अन्तर्राष्ट्रिय अभियंत्रकमा भापाको राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरूले बालबालिकाको कार्यक्रम ल्याउनुपर्नेमा जोड दिए।

प्रथम दूरुदेखीय सहकारी संस्था तथा बालबालिका तथा शिक्षा सञ्चार मञ्च नेपाल भापाको संयुक्त आयोजनामा विहीनवार भापाको अन्तर्राष्ट्रियामा उनीहरूले यस्तो विचार व्यक्त गरेका हुन्।

नेपाली काग्रेसका भापा सभापति देउकुमार थेवेले नेपाली काग्रेसले धोयणापत्रमा गरेको प्रतिवद्धाता एउटै हिसाबले हेर्न नहुने बताए। बालबालिकालाई ठाउँ, वर्ग, सामाजिक बनीट, अर्थिक रहनसहनका हिसाबले बालबालिकाकरण गरेर बालबालिकाको राजनीतिक दलका प्रतिनिधिमा जोड दिए। उनले पाटीले बालबालिकालाई बालबालिकालाई कुनै पनि राजनीतिक गतिविधिमा समावेश नगराउने प्रतिबद्धता समेत व्यक्त गरे।

नेपाली काग्रेसका भापा सभापति देउकुमार थेवेले नेपाली काग्रेसले धोयणापत्रमा गरेको प्रतिवद्धाता एउटै हिसाबले नेपाल नारेरको अधिकारकमीले खो-ज्ञान्यामै बताए। उनले संविधानमा लेखेका बालबालिकाको सर्वाङ्गिक अधिकार (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

Ncell

HomeNet Wirefree+
२०% सर्वम छुट तथा Data खेर नजाने सुविधाका साथै अझै सुलभ दरमा ७० दिन र १ वर्षको Plans

अवसर सुनिश्चित गर

नागरिकता व्यक्तिको पहिचान हो। विश्वका सबै देशमा फरक-फरक नामले प्रदान गरिने राष्ट्रियताको परिचयक हो-नागरिकता। साना हुन् वा ठूला, विकसित हुन् वा विकासशील सबै देशले आफ्ना नागरिकप्रतिको दायित्व पूरा गर्न यस्तो परिचय पत्र प्रदान गर्दछन्। हामी कहाँ नागरिकताको प्रमाण-पत्र वितरण गर्न थालिएको पाँच दशकभन्दा बढी भइसकेको छ। समयको अन्तरालमा न्यस्तो प्रमाण-पत्रको रूप, आकारमा परिवर्तन आए जस्तै उपयोगिता पनि बढेर गएको छ। शुरुमा परिचयका लागि मात्रै प्रदान गरिने नागरिकता हिजोआज व्यापार-व्यवसाय, नोकरी, शिक्षा, स्वास्थ्य, सञ्चार लगायतका सेवा सञ्चालन तथा उपभोग गर्न अनिवार्य बनाइएको छ। जसका कारण योग्य तथा सक्षम युवा शक्ति आवश्यकता र क्षमताको आधारमा रोजगार बन्न सक्छन्।

सेवा प्राप्त गर्न अनिवार्य आधार मानिएको नागरिकताको प्रमाणपत्रलाई राष्ट्रिय परिचय-पत्रले विस्तारपन गर्ने गरी सरकारले नयाँ व्यवस्था थालेको छ। तर, त्यसका लागि नागरिकता अनिवार्य मानिन्दू। नागरिकता प्राप्त गर्न कानूनले नै केही शर्त-बन्देजहरूको व्यवस्था गरेको छ। व्यक्तिको उत्पत्ति, बसाइको आधारमा प्रदान गरिने वंशज र जन्मसिद्ध नागरिकताका बीच भिन्नता छ। संविधानिक व्यवस्था अनुसार नै प्रदान गरिने दोषी प्रकारको नागरिकतावाहकले आफ्नो सन्तानलाई पढाउन त सक्छ, तर राज्यले प्रदान गर्ने सेवा-सुविधा प्रवाह गर्न सक्दैन। यस्तो अवस्थाका कारण योग्यता, कुशलता र क्षमता हुँदैहुँदै पनि त्यस अनुरूपको अधिकार प्रयोग गर्नबाट विचित्र हुलुपर्छ।

भाषा भद्रपुरका एलिसा, आशा, साम्युल लगायतका कतिपय युवा होलान् जो औपचारिक शिक्षा लिएर पनि योग्यता अनुरूपको रोजगारी पाउनबाटै विचित्र हुन्। स्थानीय बुधकरण टी इस्टेटमा पैतीस वर्षेदेखि मजदुरी गर्दै आएका रामप्रसाद र गीता खेरबारका दुई घोरीहरूको स्यादी प्रहरीमा भर्ती हुने सपना नागरिकताको प्रमाणपत्रकै अभावमा पूरा हुन पाएन। जन्मसिद्ध नागरिकता भएकाहरूको सन्तानलाई नागरिकता प्रदान गर्ने कानूनी व्यवस्था नभएकै कारण नागरिकताबाट विचित्र एलिसा र आशा जस्तै धैरै युवाले इच्छित सेवा गर्न नपाएका हुन सक्छत्। विद्यालय प्रवेशको प्रारम्भिक कक्षादेखि नै अनिवार्य मानिने नागरिकता पैसा र पहुँच हुनेले सहजै प्राप्त गरेका उदाहरण हुन्। कतिपय त दोहोरो नागरिकता बोकेर दोहोरो सुविधा उपभोग गरिरहेका पनि छन्। यस्तोमा यही माटोलाई सर्वस्व ठानेर जीवन समर्पण गर्नेहरूका लागि नागरिकता नभएर पनि क्षमता उपभोग गर्न सक्ने नीति-निर्माण गर्नु देशको हितमा हुन्दू। यसतर्फ राज्यको विशेष ध्यान जानु पर्दछ।

रतन प्रकाश पिटकर

स्थानीय चुनाव महत्वकाङ्क्षा, स्वार्थ खेल, राजनीतिक व्यवसाय, स्वत्का टासलले राष्ट्रिय महत्व र सरोकार बढैछ। चुनावी हावा आँखीबेहोरी बन्दै टोल, बजार, गाउँ, शहर चौटपारी परिसरको। नेता छाने, बन्ने र हुने खेल शुरू भए। राष्ट्रिय राजनीतिको दिशा र दशा निक्योले गर्ने स्थानीय चुनाव अहिले महत्वपूर्ण हुन गयो। महानरापालिका तथा समाजिको केन्द्र नै बन्ने। मुदा र अभ्यासले केन्द्रीय चुनाव जस्तो स्थानीय निर्वाचन हुँदैन। स्थानीय सरोकार, मुदा र नेतृत्व फरक हुँदैन। पार्टीहरू निर्विशेषमा मतदाता चतुर्भुज भन्ने चाहन्दून। तर, पार्टीहरू व्यापारी निर्वाचनमा चुनावामा राजनीतिक र सामाजिक अभिभावक खोज्न, छान र निर्वाचित हुन सक्ला।

आदर्श भूतिकाको र धरहरा ढलिएहेका बेला पार्टीहरूलाई कसरी मतदातालाई उत्साहमा ल्याउने चुनीत बनेको हु। विचास भूतिकाको बेला उत्साह भर्ने पार्टीका चुनीत हु। समय अनुसार ढल सकेन भने आदर्श कुरा गर्न त घटलाग्दो हुँच, तर राजनीति त शक्ति खेल भएकाले निर्मम पनि हुँच। युद्ध, प्रेम र नेतृत्व फरक हुँदैन। पार्टीहरू निर्विशेषमा मतदाता चतुर्भुज भन्ने चाहन्दून। तर, पार्टीहरू व्यापारी निर्वाचनमा चुनावामा राजनीतिक र सामाजिक अभिभावक खोज्न, छान र निर्वाचित हुन सक्ला।

राजनीतिसँग युवा विरक्तिका छन्। जो संलग्न छन्, तिनलाई राजनीतिकरण गर्न पार्टीहरू उदासीन छन्। २०७४ को आम चुनावमा एक करोड ५४ लाख मतदाता थिए, यसपटक एक करोड ७७ लाख पुगेको छ। यो बढेको २३ लाख किशोर मतदाताले जस्ता मत हाल्दू, त्यही विजयी हुने देखिएँदै।

मतदातालाई पोलिंग बुथमा पुऱ्याउन मुसिकल छ।

मतदाताको दुलो सेव्या विदेशमा छन्। यसको अर्थिक बहन गर्ने त्यो शक्ति स-शरीर मतदाताले उपस्थित हुन नसके चुनावलाई भन्ने प्रभाव पाठ्ठ।

विरेको पाँच वर्षमा स्थानीय तहाले शक्ति र सुविधासँग पक्को आकर्षण द्वाट बढ्यो। विगतले सबै पार्टी र नेतृत्वको स्थानासनका द्वारिकोण, योजना, धारणा र भूमिकाको परीक्षा पारी तिर्यो। अहिले आकांक्षालाई नियाल्दा सबै पार्टीका समान चरित्र पालिका अध्यक्ष र मेयरका आकांक्षा राष्ट्रिय स्तरका ह्यावीवेट नेताहरू समेत देखाएर। उपाध्यक्ष र उपमेयरको आकांक्षा रहेन। राजनीति व्यवसाय भएकाले चुनाव महँगो भयो। जाति-जाति चुनाव निर्वाचितै जान्छ त्याको पार्टी, पार्टीबीची बसाइयाहरू एक पनि तीव्र भए।

पुराना पार्टीमा सम्भावना नहेपछि नयाँ घरको खोजी हुने भयो। पुराना परिचय छोडै हुन बेला को, कुनै पार्टीको नेता बनेर भूलक्ने हो, मतदाताले पनि नपाउने भए। कतिपय प्रतिस्पर्धा जितनभदा हारउन प्रायोजित उमेदवार पनि बन्देहेन। भोटे तेकेदारका बजार चारिकै। होटेलका व्यापार बढे। टोल-टोलमा राजनीतिक गाउँडी नेता र ब्याच्यातामा फेरिए। रेखामे कार्यकार्ताको नेता नवागान्तुक बन थाएन। नकली शरु बनाएर आवेग तयार गरेर कार्यकर्ता चलायमान गर्नु पार्टीका चुनावी मार्गीचित्र बन्नो।

स्थानीय चुनावमा नेतृत्वले जनसरोकार र सामाजिकीकरण करी गरेको भन्ने ध्यान दिन्छ।

विचाका धेरैजसो नेतृत्व जननजरमा खोरे त्रिविन रामाको सकेनैन।

भ्रष्टाचार सबै पार्टीको समान चरित्र बन्नो।

त्यसैले पार्टी पहिलोका भन्दा वैकल्पिक उमेदवारका खोजीमा देखिन्दून। यसै तम नेता र पार्टीहरूले नयाँ नेतृत्वको खोजीमा भएर नेता र पार्टीलाई पत्त्याउभन्दा पनि विवेक प्रयोगले सचेता बढेको छ। नेता त त्यसै बन्देहेन्दै। विचारले खारिएको,

परीक्षामा पास भएको हुनुपर्याए। पत्याइनै पर्याए।

इतिहास त सबैसँग हुँच, छोडै भन्ने पनि इतिहासले नछोडैन। भ्रष्टाचारका कलङ्ग खोपहेका नेतृत्व भने इतिहासबाट छुटकारा चाहल्न्। विधिमा टेकेर विधि भ्रष्टाचारको उत्तरावलो विधिपर्याए।

शक्तिको द्वारा घराउने र त्यसलाई वाणी प्रदान गर्ने मान्छे नै नायक वा नेता बन्नुपर्याए।

नायक वा नेता मारिलाई बाहिरात्रीको अपेक्षा गर्ने गर्छ।

स्थानीय चुनावमा राजनीतिक र सामाजिक अभिभावक खोज्न,

चुनावामा राजनीतिक र स

